

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

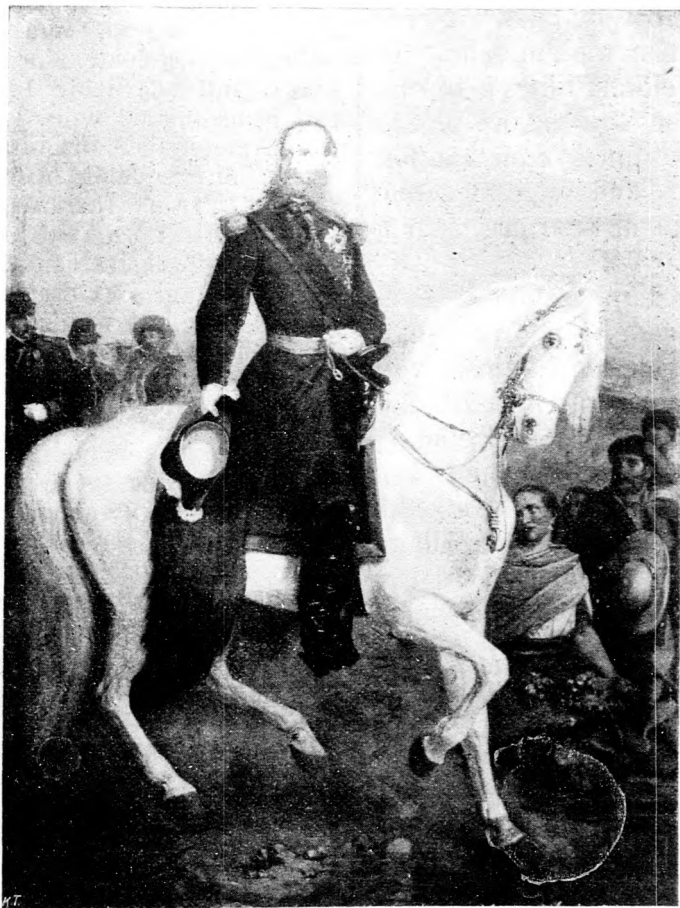
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Miksa császár kivégzésének évfordulója.

A múlt hó közepén volt évfordulója annak, hogy Miksa főherceg a napnak, melyen ami királyi családunk egyik tagját, Miksa, mexikói császárt agyonlövete Juarez, az új mexikói köztársaság elnöke.

Azóta minden diplomáciai összeköttetés megszakadt a monarchia és a köztársaság között. A mostani köztársasági elnök már rég azon fáradozik, hogy helyreállítsa a jó viszonyt, a mexikói köztársaság költségén díszes kápolnát építtetett azon a helyen, ahol Miksa császárt agyonlőtték. A véres emléket most feledtetni igyekszik a szeretetnek emelt kis kápolna, amely a békét hirdetni hivatott köztünk és a mexikói köztársaság között.

Ez alkalomból közöljük a boldogult Miksa császár képmását, mely a mexikói muzeum képtárában

MIKSA CSÁSZÁR.

levő remek olajfestmény másolata. III. Napoleon, francia császár buzdította Miksa főherceget a mexikói expedícióra. Miksa főherceg a Lombard velencei királyság kormányzója volt néhány évig, melyről lemondván, a Fiume melletti miramarei kastélyába vonult vissza. Itt kereste föl a mexikóiak küldöttsége, melynek rábeszélésére Miksa főherceg hajóra ült s 1864. június 14-én vonult be Mexikóba, hol a köztársasági és császári pártok között elkeseredett harc folyt. A III. Napoleon által Miksa főherceg támogatására küldött francia haderő már-már biztosította a császársági párt győzelmét, azonban III. Napoleon visszahívta a Mexikóba küldött francia csapatokat s Miksa sorsa el volt dölve, tábornokaival együtt fogságba került.

A rögtön ítélő-bíróság agyonlövésre ítélte Miksát és tábornokait;

hat óraker hajtották végre az ítéletet.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

27 év óta

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Nagy munkaidőben.

Eljött szent Péter-Pál napja, el is mult; s a délibábos róna gabonaföldjein megpendült a kasza, hogy letarolja a kenyerratadó gabonát; azt, amiből millió és millió embernek kell egy álló esztendeig megélnie. Az aratásnál fontosabb munka nincs ebben az országban. Az a 18 millió ember, amely ezt az áldott magyar földet lakja, abból él, amit a föld terem, igen, abból mind, legyen akár földműves, akár kereskedő, paraszt vagy ur. S e közül a 18 millió ember közül 12 milliónak nincs egyéb keresete, csak amit onnan vár, arról a megterített asztalról. Ha az nincs úgy megterítve, mint ahogy verejtékes munka után várja a földmivelő; ha annak az asztalnak hiányos a teritéke, elsősorban is az a 12 millió ember koplal s főleg nélkülöz az a szegény munkás, akinek egész télre kell megkeresnie nehéz munkájával a kenyerét. Pedig ilyen is sok van, közel 4 millió vagy talán ennél is több. De megérzi a rossz aratást minden emberfia az országnak. Ha a földmivelőnek nincs keresete, nyomorog, adót nem tud fizetni s ezt az ország érzi meg; ha a gazdának nincs, amit eladjon és amit elad, potom áron kell elvesztegetnie jövedelméből, nem jut sem az iparnak, sem a kereskedelemnek.

És ilyen lesz ez a mostani esztendő. Szegényes a magyar föld teritéke, még olyan sem, mint a mult esztendőjé volt, ami kereszt van szép sorjában a gabonaföldeken, messze van egyik a másiktól s félig üres. A terhek, adók, dézsmák megszorodnak. Azokat meg kell fizetnie a gazdának, különben elviszik feje alól az utolsó párnát is, kiveszi a magáét az állam, azután jön a község, végül a hitelezők s egy nap csak arra ébred a gazda, hogy hasztalan küzdött egy keserves hosszú esztendőn keresztül, nem maradt annyija sem, amiből becsületesen megélhetne. Hát még azok a lelketlen üzérek, akik csak azt lesik, hol tarthatnak számot busás nyereségre! — és a börze, ez a szipoly; leveri a gabona árát, hogy azt, ami eladóra maradt a gazdánál, olcsón megvehesse s ha megvette mind, ha már több nincs, amit eladhasson a termelő, felveri ismét az árakat s eladja busás nyereségen a fogyasztóknak.

Nyer, mindenki nyer ezen a szép Magyarországon, csak a gazdaember marad éhen, aki két keze munkájával, veritéket izzadva, termeli a kenyeret. Ilyen nálunk az osztó igazság!

De ne zavarja meg semmi a csöndes aratási munkát; türrünk csak, a türelem megtermi a maga rózsáit, takarítsuk be a mink van, szép rendjével s fohászjunk a Mindenhatóhoz, hogy jövőre adjon boldogabb aratást.

Ágh Endre.

A gazdaságokban alkalmazott iparosok.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az uradalmakban vagy gazdaságokban alkalmazott szegődményes iparosok (mesterek vagy legények) iparosi minősítése tekintetében folyó évi június hó 1-én a következő körrendeletet boesájtotta ki:

»Az egyes uradalmakban vagy gazdaságokban rendes fizetéssel alkalmazott s kizárólag az illető uradalom vagy gazdaság részére dolgozó, u. n. szegődményes, konvencziós iparosok, tekintettel arra, miszerint az a szerződéses viszony, amelynek alapján az illetők ipari munkája és személyes szolgálata az egyes uradalmak és gazdaságok céljaira állandóan le van kötve, az önálló iparüzés természetével ellentétes, nem iparosoknak, hanem az uradalom, illetve a gazdaság gazdasági személyzete közé tartozó egyéneknek, illetve eselédeknek tekintendők s ennél fogva azok nem esnek az 1884: XVII. t.-cz. rendelkezései alá; miért is iparigazolvány, illetve iparendély váltására nem kötelezhetők s továbbá alkalmazott segéd munkásaikat — kik azonban sem iparossegédnek, sem tanonezoknak nem tekinthetők — sem az iparhatóságnál, sem pedig a betegsegélyezési pénztárnál bejelenteni nem tartoznak; de ők maguk sem tekinthetők az 1891: XIV. t.-cz. 2. §-a értelmében biztosításra köteles ipari alkalmazottaknak.

Amennyiben azonban a fentemlített egyének idegen megrendelők részére is dolgoznak, foglalkozásuk már az iparüzés jellegével bír, miért is az 1884: XVII. t.-cz. 4-ik, illetve 10. §-ai értelmében megfelelő iparigazolványt, illetve iparendélyt tartoznak váltani s ez esetben, mint az idézett törvény rendelkezései alá tartozó önálló iparosok, segéd munkásaik tekintetében úgy az 1884: XVII. t.-cz., mint az 1891: XIV. törv.-cz. rendelkezését is megtartani kötelesek.

Ezen körrendelet alapján tehát azok a szegődményes iparosok (gépész, kovács, bogár stb.), akik mint uradalmi alkalmazottak *kizárólag csak az illető uradalomnak és gazdaságnak dolgoznak* és netán váltott iparigazolványok vagy iparendélyük alapján külön kereseti adóval megrovattak, *az illetéktelenül kirótt adó ellen felszólalhatnak*, mert ezen adóalap megszűnik, ha az illetékes adóügyi hatóságnál (község előjáróság) bejelentik, miszerint ők, mint szegődményes uradalmi vagy gazdasági ipari alkalmazottak (eselédnek) *nem kötelesek iparigazolványt vagy iparendélyt váltani*, illetve meglevő igazolványukat hatályon kívül helyeztetik, ami által az adó kirovásának alapja is megszűnik. Annak idején, amikor ezen szolgáltatukból kilépvén, önállóan kívánják iparukat üzni, mi sem gátolván azt, hogy iparigazolványt vagy engedélyt váltsanak e részbeni jogaik esorbát nem szenvednek azáltal, hogy most, az illetéktelenül kirótt adó leírása érdekében meglevő iparigazolványuk hatályáról ideiglenesen lemondanak.

A fentidézett miniszteri körrendelet értelmében *nem formálhatnak azonban jogot* minderre azon uradalmi vagy gazdasági iparosok (gépész, kovács, bogár stb.), *akik a szegődményes munkán kívül idegen megrendelésre* (pénzért vagy egyéb ellenértékért) *másoknak is dolgoznak*, minthogy ezek már oly elbírálás alá esnek, mint az önálló iparüzéssel foglalkozók. Ilyenek persze a megadóztatás ellen sem élhetnek jogorvoslással.

Z. I.

Szabómunkások bérmozgalma.

A múlt héten az összes fővárosi nőiszabó-munkások letették a tüt meg a ezérnát, sztrájkhoz fogtak. Követeléseik közt ott van a munkaidő leszállítása és a munkadíjnak 25 százalékkal való fölemelése. A nőiszabóműhelyekben eddig 13-14 órát is görnyedtek a munkások naponta, ezt a munkaidőt most 10 órára kívánják a sztrájkolók leszállítani. Érvelésük azonban nem nélkülöz minden alaposágot. Hat hónapig van a munkadandárja a nőiszabóműhelyekben, akkor kereshetnek, hat hónapig pangófélben ez az üzlet s akkor megeszappan a munkás keresete. A 13 órás munkaidő bizony egy kissé sok, ha a nap többi hátralevő idejét alvásra, étkezésre, az üzletbejutásra és pihenésre felosztjuk, biz kevés idő jut egyre-egyre.

Nem kevesebb, mint 104 műhelyben pihen ez időszereint a munka és mintegy négyezren vannak a sztrájkolók, nők, férfiak, vegyest s egy Szentkirályi-utcai vendéglőben ütötték fel a sztrájkantanyát.

A mesterek egyáltalán nem hajlandók a munkások követelését teljesíteni s abban állapodtak meg, hogy ha a sztrájk tovább is tart, Brünnből és más ausztriai városokból hozatnak munkásokat, amire valószínűleg nem fog sor kerülni, mert a sztrájkolók közt sokan vannak, akik már szívesen munkába állnának.

Ugron védelme.

Ugron Gábor a minden alap nélkül megtámadott és meghurczolt pártvezér a képviselőház múlt heti ülésén fényesen megvédelmezte magát az ellene szórt rágalmak ellenében. Kinyilatkoztatta, hogy politikai ellenfelei már két esztendő óta nem szünek őt üldözni s Rimler szédelgéseinek fölülve, most becsületes ellenzéki politikáját ezzel az ügygyel lehetetlené kívánják tenni. Erős leczkét adott ezuttal Ugron támadóinak kiváltképpen pedig Gajári Ödönnek, aki az ismeretes Bánffy-féle választási kassza ügyével hozta kapcsolatba az Ugron ellen emelt vádakát. Ugron Gábor úgy jellemezte Gajárit, mint aki az *édes mufti* szerepére vállalkozott, hogy Ugront tönkretégye.

Az édes mufti szerepe a törököknél olyanféle, hogy akit a szultán el akar tenni láb alól, elküldi tőle a muftitól a selyemzsinórt, aki mézédesszavakkal adja át neki a selyemzsinórt, hogy akaszsa fél magát. Ugron visszakinálta a zsinórt Gajárinak és hozzá jó egészséget kívánt neki. Kijelentette egyben, hogy egy vörös krajezárt sem kért a francziáktól. Igaz, hogy francia pénzzel egy bank alapításának eszméje fölmerült a tárgyalások során, de az

idegen pénz behozatala az országunk közgazdaságának előnyére válik, hiszen német és belga pénzekkel számtalan vállalat működik most is.

A francia szövetséget Ugron nyíltan hangoztatta egész politikai működése alatt, mert az nem fogna olyan nyomást gyakorolni Magyarországra, mint a német szövetség. Az egész ellenzék lelkesedése közben háritotta el magáról az ellene szórt rágalmak özönét. Felszólt Gajári Ödön is, de nem bírta ellensúlyozni azt a hatást, melyet Ugron a házra tett. A karzat közönsége megéjlenezte a magát megvédő Ugront s e miatt az elnök a karzattól ki is üritette.

Tisztviselők mozgalma.

Az egész országban együttes mozgalomra készülnek a tisztviselők, hogy anyagi helyzetük javításán segítsenek. A baj már régi, de orvoslására mindeideig nem törekedtek az illetékes körök. Most indult meg tehát az érdekeltek mozgalma Tordáról és csatlakozik hozzá az ország valamennyi városainak tisztviselői kara.

Nem mondhatjuk éppen helyesen megválasztottnak az időt. Most, mikor a politika ördöge mindent fölforgat, jót, rosszat, nem lesz előnyére a tisztviselők országos mozgalmanak sem, pedig az ügy érdemleges, megszívvelni való.

Nézzük csak közelebbről a dolgot. Egy tisztviselő felnevelése, kiképzése átlagban harmincezer koronába kerül, közgazdasági követelmény, hogy egy ilyen tisztviselő a kiképzésére fordított költségeket kamatoztassa, biztosítsa, mert különben haszontalanul fektették be, elfecsérelték a tőkét.

Minden a világon számításon alapul. Ennek a befektetett tőkének is vissza kellene térülnie. De hát nem térül és éppen ez a baj. A tisztviselőnek szerény életmód mellett is meg kell őriznie hivatala társadalmi kötelességeit; külső megjelenésében, lakása berendezésében, szellemi és anyagi magatartásában eleget kell tenni a reá ruházott nyilvános méltóság tekintélyének; és mindezt nagyon sok esetben nem elegendők az eszközök, melyeket kap szolgálata jutalmaképen.

Hát még mikor a tisztviselő nagyobb család fentartója. Bizony ekkor, sebzett szívvvel és legforróbb áhitattal mindennap ezt a két könyörgését rebegi a miatyánknak: »Add meg nekünk ami mindennapi kenyerünket;... és ne vigy minket a kísértetbe!«

A hivatalnok széleskörű képzettségét, iskolázá-

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE.

sát megkivánja az állás, tehát a fizetést is hozzá kell mérni, miként a tőkéhez a kamatot. Létezik egy nagy, több ezer éves kulturállam, melyben a legkönnyebb hivatalt sem lehet elérni a legnehezebb vizsga nélkül és ahol minden tisztviselőt az állam nevez ki. Ez az állam Kína. De mivel ott a tisztviselőket a legkisebbtől a legmagasabbig, nyomorúságosan fizetik, szinte kényszerítve vannak az állásukkal való visszaélésre, erkölestelen mellékjövedelmek kieszelésére, melyek gyakran sok százszorosan felülmúlják a főjövedelmet és a mandarinság e szervezetében senyved Kína.

Tehát illendő díjazás a teljesített szolgálatért előfeltétele annak, hogy a tisztviselő teljesen állásának szentelje magát, előfeltétele a közigazgatás sikeres és tartósan hathatós reformjának. Ezért tetszik most időszerűnek a tisztviselők mozgalma — és államháztartásunk rendezett viszonyai mellett, az ország javára, mozgalmuk nem is teljesen kilátástalan.

Az állami iskolák új rendje.

A gondos szülőket mi sem érdekelheti inkább a gyermekek nevelése körüli dolgoknál s éppen ezért alkalmasnak véljük elmondani a közoktatásügyi miniszter újabban kiadott rendeletét az állami elemi iskolák gondnoksága és tanítói számára, amely utasítás az 1901/902. tanévben lép életbe.

Az új gondnoksági utasítás két részből áll. Az első szabályozza az állami elemi iskolai gondnokságok egész ügykörét, a második megszabja az állami elemi rendtartását és az iskola belső életét. Mind a két résznek alap-esszméje az, hogy az állami elemi népiskolák helyi felügyeletére hivatott gondnokság egyfelől kapcsolat legyen a szülői ház, társadalom és az iskola között, másfelől gondozza az iskola külső, anyagi ügyeit s ellenőrizze a tanítótöteletet kötelessége teljesítésében, a nélkül azonban, hogy az iskola belső életében rendelkeznek, vagy irányítanak.

Nevezetes inézkedések vannak a rendeletben a központi igazgatás egyszerűsítése, a népiskolai közegészségügy emelése, a gazdasági fiu- és leányiskola fölvirágozása és az iskolakötelezettség pontos végrehajtása érdekében.

A központi igazgatás egyszerűsítése érdekében ezen-
tul a gondnokság elnökét (esetleg alelnökét) és tagjait, a királyi tanfelügyelő javaslatára a vármegye főispánja nevezi ki hat évre. Ugyan-
csak a rendtartások egyszerűsítése a célja az új utasítás huszonharmadik szakaszának, amely szerint az állami elemi iskolai gondnokság az iskolai számadásokat közvetlenül a közigazgatási bizottságokhoz terjesztik elé; a bizottságok pedig a tárgyalás után a számadás egy példányát közvetlenül a közoktatásügyi miniszterium számvevőségéhez küldik.

A népiskolai közegészségügy emelése céljából a belügyminiszterrel egyetértőleg oly rendelkezés foglaltatik az új utasításban, hogy a helyben lakó községi kör- vagy járásorvos, városokban a tisztiorvos, az állami elemi iskolai gondnokságnak hivatalból tagja. Ezzel kapcsolatban az iskolai egészségügyi felügyeletet az utasítás 39. szak-

szában szabályozza és közli mindazokat az egészségügyi szabályokat, amelyek a tanterem elhelyezésnél, az iskolák berendezésénél és az iskolák környékén megtartandók.

Hogy a népiskolai tanítás a gyakorlati életre is kihatóvá legyen, az új utasításban I. rész negyedik fejezetében a földművelési miniszterrel egyetértőleg szabályozza a gondnokságok teendőit a gazdasági fiu és leány-
isméltőiskolák ügyei körül. Minthogy pedig a népoktatás sikere jórésztben az iskolakötelezettség minél teljesebb végrehajtásától függ, ennek biztosítására a most kiadott utasítás első részének harmadik fejezetében részletesen körülírja a gondnokságok tennivalóit az iskolakötelezettség végrehajtására nézve.

Az állami iskolai rendtartásról szóló második rész szabályozza az állami tanítók jogviszonyait. Különösen figyelemre méltó e rész első fejezete, amelyben a kultusz-
miniszter az állami népoktatás céljául azt tűzi ki, hogy: hazafias, vallásos, erkölcsös és értelmes polgárokat neveljen és e tekintetben a többi iskola-főntartónak példálul szolgáljon.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

Tojásértékesítő-szövetkezetek.

Alig van a világon a szövetkezésnek formája, amit könnyebben nyélbe lehetne ütni, mint a tojás-
értékesítő-szövetkezetek. Ezelőtt egy pár esztendővel bizony mosolygott volna mindegyikünk, ha azt a tanácsot adták volna, hogy a kiscgazda vagyonsodásának egyik hatalmas forrása lehet: a tojás.

Faluhelyen rendkívül csekély valami ez. Még jó, ahol jó gazdasszony van a háznál, aki ápolja gondozza a baromfiakat, ügyet vet rá, hogy tyukjai ne a hatodik szomszédba járjanak tojni, a hol legtöbbnyire valami pákosztos állat teszi tönkre a tojásokat. Arról meg éppen szó se eshetett, hogy maga a gazduram nézzen ilyesmi után. Ily körülmények közt természetesen baromfi-nemesítésről, baromfiak szaporításáról senki se gondolkozott, legtöbb hasznát a tojásnak akkor látták, hogy ha hetivásárra összeszedett a gazda felesége 20—30 darabot s azt jó olesón értékesítette. Némely faluban utazó kereskedők jártak s szedték össze potom áron ugy a tojást, mint a baromfit. Egy szó, mint száz, a tojást nem becsülte meg senki, csak éppen az, aki drága pénzt kénytelen érte adni. Ilyenek pedig sokan vannak. A nagyvárosi nép hallatlan árakat fizet az élelmiszerekért, köztük természetesen a tojásért is.

Bizony a falusi emberek elesodálkoznak rajta, ha hallanak, hogy Budapesten még a vásáresarnokban is — e télen 20 fillért kellett adni a tojás párjéért — az se volt friss.

Hogy boldoguljunk a mai nehéz viszonyok közt, első és fődolog, hogy a termelő és fogyasztó szoros viszonyba jöjjön egymással. A tojást is mi drágítja meg? A szenzál — aki falunként olesón összeszedi s nyer rajta annyit, amennyit akar. Itt az ország fővárosában mindig nagyobb lesz az ára, mint vidéken, éppen azért a hasznót, mert elég haszon volna így is rajta, nem kellene a gazdanépek átengedni más részére.

Tartsa meg ő maga.

Ennek pedig más módja nincs, mint a szervezkedés, a szövetkezés. Alakítsunk tojásértékesítő-szövetkezeteket. Alljanak össze egy falu gazdái, igazán esékely pénzzel megcsinálhatják, hogy a tojásból állandó és jó bevételük legyen.

Szívesen adunk bárkinek útmutatást, hogy lehet megalakítani a szövetkezetet. Összegyűjtve egy-egy falu gazdaitól a tojást érintkezésbe léphet a szövetkezet a *Magyar Gazdák Vásárcsarnokellátó-Szövetkezetével*, amely készpénzért átvesz bármily mennyiségben a legmagasabb napiáron tojást és mindenféle élelmiszert. Ragadjuk meg tehát ezt az eszközt is — szerény és kicsiny, de ennek dacára hatalmasan előmozdítja a boldogulást.

Hatvan ipari szövetkezet. Az Országos Központi Hitelszövetkezet ez évben rendkívüli tevékenységet fejtett ki az ipari szövetkezetek alakítása és szervezése körül, amennyiben ez év első felében nem kevesebb, mint 15 ipari szövetkezetet létesített és ezeken felül 9 ipari szakcsoportot alakított, minél fogva az összes ipari szövetkezetek száma most már éppen 60-ra rug, melyekben még 11 szakcsoport is működik. Az Országos Központi Hitelszövetkezet legújabb akciója odairányul, hogy a kisiparosok részére nagy gyári telepeket létesítsen. E célra szervezte már a székelyudvarhelyi timárok számára az „első székely börgyár”-at. Komáromban az asztalosoknak nagy műhely-telepet állít föl, Budapesten pedig a szabók és cipészek szövetkezeit a tömeges és gyári-termelés céljaira a közműhely-telepekkel hozza kapcsolatba és Szegeden egy cipőgyárat fog szervezni.

Czipész-szövetkezeti nagygyűlés. A budapesti czipészeknek az Országos Központi Hitelszövetkezet köteleibe tartozó szövetkezete a napokban nagygyűlést tartott Speray János elnöklésével a szövetkezet fejlesztése és kiterjesztése céljából. Az Országos Központi Hitelszövetkezetet a gyűlésen Horváth János dr. képviselte, aki kifejtette a szövetkezet jövő fejlődésének programját. Szerinte a szövetkezetnek műhelyét gyári-teleppé kell átalakítani s ezt Budapesten, ahol két nagy közműhely áll az iparosok rendelkezésére, könnyen meg lehet valósítani. A többi fölszólaló azonban, nevezetesen Bedő József, Molnár László, Frosch József, Körtvélyesi László, Poór Árpád stb. azt hangoztatta, hogy a nyolcz év óta fennálló czipészszövetkezettel szemben, melyben mesterek és segédek közösen a tagok, az ipartestület ne állítson föl külön szövetkezetet, hanem a testület és a mesterek is csatlakozzanak a már létező és jól működő szövetkezethez, melyet a kormány jelentékenyen támogat. A gyűlés egyhangulag ily értelemben határozott.

Takács Zoltánt elítélték. A országos bankócsináló-bandának lejárt a tárgyalása. A budapesti törvényszék hétfőn délelőtt mondott ítéletet Takács Zoltán és társai bűnügyében. E szerint pénzhamisításért elítélte Takács Zoltánt 7 évi fegyházra, továbbá: Oravetz Jánost 6 évi, Szabó Józsefet 6 évi, Korai Jurát 5 évi, Bálint Ferenczet 4 évi, Halász

Szabó Sándort 3 évi, Halász Szabó Jánost 2 és fél évi és Gruber Istvánt 3 és fél évi fegyházra. Elítélte továbbá Korda Gergelyné 2 évi, Kocsis Jurát 1 évi, Kis Lajosné, Erdélyi Erzsébetet és Lehner Máriát 6 havi börtönre, Petyó Horváth Jánost 1 évi, Kállai Rózát 1 évi, ifj. Halász Szabó Ferenczet 8 havi, Tóth Mihály 6 havi börtönre. Fölmentette a törvényszék Erdélyi Etelt, Sziráky Albertet, míg a következőre vonatkozólag, akik ellen a közvádó elejtette a vádat, a törvényszék beszüntető határozatot hozott: idősb Halász Szabó Ferencz, Alexi Traján János, Halász Szabó János, Halász Szabó István, Studl Fülöp, Bálint József, Vay Jolán, R. Szabó János, C. Csaplár Péter, Vay Alajos, Koritz János, Halász Szabó Károly.

Előfizetési felhívás.

1901. július hó 1-én új előfizetést nyitunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinek előfizetése június hó 30-án lejárt, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt felhasználni, melyet a június hó végéig előfizetett olvasóinknak e hó 22-én külön levélben küldtünk meg. A ki netalan ezen utalványt nem kapta meg, az sziveskedjék előfizetését — a név, lakás és utolsó posta kitüntetésével — közönséges postai utalványon mielőbb beküldeni.

Előfizetési ár :

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujítsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot lehetőséghez képest terjeszteni.

Hazafiui tisztelettel

A „FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

**Polgártársak! Lépjetek be a gazdasági munkássegítő pénztárba!
Belépési szándékotokat adjátok tudtul mielőbb az előjáróságnak,
hogy a központi igazgatóságnál bejelentsenek.**

A király nyaralása. Ő Felsége a király minap Ischlbe utazott. Utközben Fullnerbachban kiszállt, hogy megnézze a Norbertinum-fiárvaházat. Ő Felségét nagy néptömeg üdvözölte.

Kossuth-szobor Nagy-Szalontán. A szabadhajduk földjén, Nagy-Szalontán, múlt vasárnap leplezték le Kossuth Lajos szobrát. A leleplezési ünnepélyre Szalontára gyűlt az egész Biharország színe java. Az ünnepélyen megjelent Kossuth Ferenc is több függetlenségi orsz. képviselővel együtt. A Toldy Miklós-téren föllállított szobrot délelőtt 11 órakor leplezték le, Csorvássy István a szoborbizottság elnökének beszéde kíséretében. A szobrot, mely Kossuth Lajost diszmagyarban ábrázolja, Tóth András debreczeni szoborművész készítette.

Rákóczi-kiállítás Kassán. Kassán ez év elején nagyobb szabású mozgalmat indítottak egy Rákóczi-kiállítás létrehozása érdekében. A kassai Rákóczi-kiállításnak, amely 1903-ban nyílik meg, legérdekesebb tárgyai lesznek a gróf Andrassy Dénes krasznahorkai várában levő ereklyék. Ezek között különösen feltűnik egy nagy faragott szekrény, melyet II. Rákóczi Ferenc használt. Meglepő az egésznek az alakja. Szőlővenyigékkal befuttatott korinti oszlopok tartanak egy lángoló tűzhelyet. Fiókjában őrzik II. Rákóczi Ferencnek poharát, tányérját amelyet Rodostóba való menekülése alkalmából adott hűséges generálisának, Andrassy István bárónak. Ott látható a fejedelem szönyege, melyet a szép Szirmay Miklósné himzett, továbbá kardja és karvastagságu citromfa-sétabotja. A vár épségben lévő szobáiban számos érdekes olajfestmény található. Ott van II. Rákóczi Ferenc tábori lovasdobosának, Dobi Andrásnak pompás olajfestményü képe is. A híres kurucz dobos fekete lova nyakán kétfelől egy-egy dob lóg le. Ruházata ezobolyprémes kucsma, ugyanolyan prém a mentéjén, tűzvörös nadrágja és sárga eszímája volt, marezona arca valóságos típusa az akkori felkelő csapatok katonáinak.

A bajai iparosok ünnepe. A múlt vasárnap avatták föl itt az ipartestület ujonnan épített székházát s nyitották meg a most alakult iparos-kaszinót. Ugyancsak ekkor osztotta ki Schmausz Endre főispán ama díjakat és okleveleket, a miket a tavalyi bajai iparkiállításán nyertek az ottani iparosok. Negyvenen arany, kilencvenkilenczen ezüst, száz-tizen bronz érmet és huszonketten díszoklevelet kaptak.

Baj a viharágyu miatt. Moór fejérmegyei község lakossága szőlőtermelésből él s kétszáz viharágyut vásárolt, amely azóta sikerrel működött. Rettenetes bömböléssel rendszeren elhajtották a viharfelhőt s három év óta nem is volt jégeső a moóri határban. A moóriaknak nincs okuk a panaszra, ellenben a szomszédok Bodajk, Bakony-Sárkány, Sőréd, és Zámoly községekben nagy az elkeseredés, mert nagy a szárazság. A földművesek azt mondják, hogy mindennek a viharágyu az oka, amely nemcsak a jeget kergeti el, hanem az esőfelhőket is. Bakony-Sárkány község küldöttséget menesztett Kovács főszolgabíróhoz, hogy tiltsa meg a moóriaknak az ágyuzást, mert minden termésük elpusztul a szárazságtól. Az

érelkelt községek különben a földművelésügyi miniszterhez is készülnek egy deputációval, hogy mentse meg őket a viharágyutól.

Merénylet Erzsébet-királyné emléke ellen. Az udvarhelymegyei tanítótestület Erzsébet-királyné emlékére még 1899. évben a homoród-almási eseppekőbarlangban emléktáblát helyezett el, amelynek ez volt a felirata: »Erzsébet-szakasz. Állította az udvarhelymegyei tanítóegylet Erzsébet-királyné emlékére 1899.« Ismeretlen tettesek a fekete márványtáblát helyéről lefeszítették és darabokra törték. A tettesek kinyomozása iránt széleskörű intézkedéseket tettek.

Egy pasa halála. Grumbchov pasa a szultán német származású tábornoka, aki vissza akart térni hazájába, ott hirtelen meghalt. Az orsovai vámnál ugyanis annyira felbosszantották a vámtiszték, hogy mikor a vonatra ült, szélütés érte és meghalt. Grumbchov pasát, ki német tábornok volt, a német császár küldte Törökországba, hol a tüzérség főfelügyelője és szervezője volt. A görög-török háboruban Lariszszanal 450 lovassal megrohanta a görög trónörökös főhadiszállását s a görögök hanyatt-homlok menekültek előle. Amint a városba akart bevonulni, a kőhidon egy agg görög figyelmeztette, hogy a hid alá van aknázva. E pillanatban egy másik görög az agastyánt agyonlőtte. »Falra vele!« — kiáltott a basa, amikor a gyilkost katonái elfogták. »Bocsánat,« — mondá a kivégzéssel megbízott pasa — »ahhoz hogy egy foglyot kivégezhessünk — császári parancs kell.« A foglyot tehát nem végezhetették ki s ez bizonyossága a törökök türelmes hadvezetésének.

Sándor király lemondási hire. A szerb királyi pár oroszországi útjának czéljáról érdekes hír kering az orosz udvari körökben. Azt beszélnek ugyanis, hogy Draga királyné rávette Sándor királyt arra, hogy egy orosz trónjelölt részére lemondjon a szerb trónról, föltéve, hogy ezt az orosz kormány kívánja, továbbá, ha az orosz kormány a király mostani jövedelmének megfelelő évjáradékot biztosít neki. Ez a pillanat most érkezett és a pétervári utazás most azért történik, hogy a trónváltásra nézve megtegyék az utolsó intézkedéseket. — Ezt a valószínűtlen hírt persze csak fontartással közölhetjük, mert ebbe a többi európai hatalmasságnak is volna némi beleszólása.

■ Mezőgazdák figyelmébe! ■

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcsepplőkészlet ü z e m b e n !

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcsepplőkészletek ≡

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.
M A G Á N J Á R Ó K
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni,
készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetük.

Malomborondozásokra költésgratisek ingyen!

Malomborondozásokra költésgratisek ingyen!

GAZDASÁGI DOLGOK.

A gabonaneműek szárítása.

A learatott gabonát kékébe kötve — mint tudjuk — nem szokás, de nem is volna tanácsos mindjárt behordani, mert az mindig több-kevesebb nedvességet tartalmaz. Ezeket odakint a táblán szárítanunk kell a hordás idejéig és pedig legtöbbször kereszttekben, hogy az ázástól mégis megóvjuk.

A kereszttek másként kepék vagy kalangyák, összerakásánál nagy gondot kell fordítanunk s legyen az 17, 19 vagy 21 kékéből rakva, a legalsó kékéket mindig úgy rakjuk, hogy az első két letett kékén kívül más kéve a földdel érintkezésbe ne jöjjön. Szeles vidékeken a felső kékéket pedig, nehogy a szél megbontsa a keresztet, szalmakötéllel lekötöztetjük. Rövid szalmájú árpa vagy zabból rendes keresztteket rakni nehéz, az ilyeneket a szél nagyon hamar megbolygatja s ezért ezekből jobb lesz *esomókat* rakni.

A esomók rakásánál tekintetbe kell még venni a vidék éghajlati viszonyait, azaz, ahol sok eső esik, ott kisebbeket, ellenkező esetben nagyobbakat is rakhatunk.

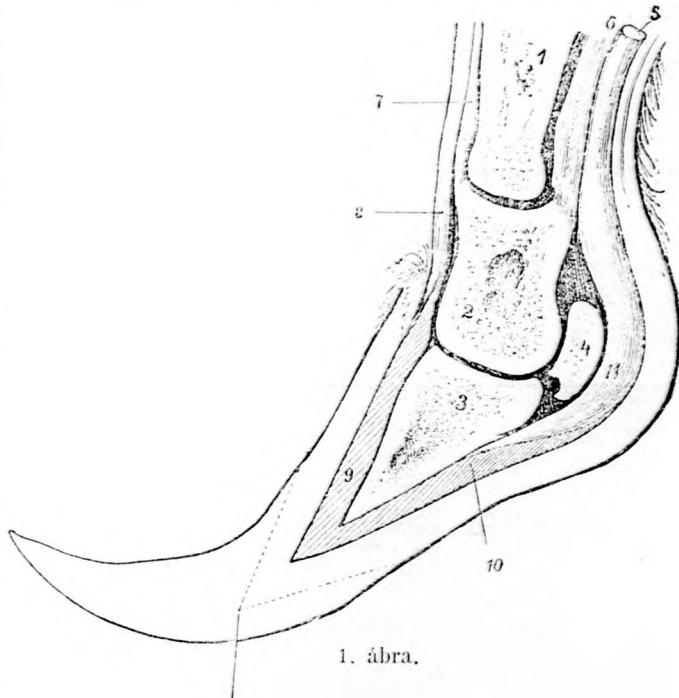
Hegyes vidékeken, a hol különösen aratás idején vagy után nagy esőzések szoktak előfordulni, a kékék összerakásánál a *bábozást* vagy a sorokba való összerakást jó követni, amikor is 8—9 kékét szemes végükkel egymás mellé állítanak s ezeket aztán egy nagyobb kékével az u. n. kalappal borítják le, a sorokba pedig a kékéket, szemes végükkel fölfelé fordítva, párosan egymás mellé állogatják fel. Ugyanily helyen a szárítás biztosítása érdekében néha szárítóállványokra aggatják fel az igen kiesinyre kötött kékéket, vagy rudakra fűzik fel azokat.

Az összerakás módjához és az időjáráshoz képest a gabona 6—10 nap alatt szokott annyira száradni, hogy baj nélkül behordható. Itt az a szabály tartandó be, hogy akkor kezdjük meg a hordást, amikor a kalászokban levő szemek eléggé szárazak és megkeményedtek. Erről úgy szerezhetünk meggyőződést, ha a középső és az alsó kékék közepéből vett kalászokat vizsgáljuk meg, melyekhez a levegő kevésbé fér. Kellőképpen ki nem száradt gabona behordása és összerakása után fülledésnek, megmelegedésnek, kiesirásznak, esetleg teljes elromlásnak van alávetve, cséplése is nehezebb s a szem a magtárban könnyen megdohosodik. Ezért kell a szárításra vigyáznunk s ezért lesz jó a termények behordását kellő időben és czélszerűen végezni. Erről különben legközelebb hasonló emlékeztető hozó czikkkel fogunk foglalkozni.

A csülkök megfaragása.

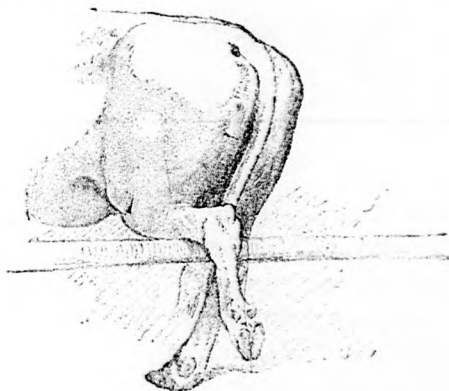
— 3 ábrával. —

Hosszu ideig istállóban álló állatoknál a csülkök a nemhasználás következtében túlnőnek, gyakran fölkontyorodnak, sőt hegyeikben egymást keresztezik

1. ábra.

is annyira, hogy az ilyen állat alig tud állani, vagy pl. kútrahajtva, bénán támolyog, sántítva esoszog és hosszabb utat megtenni képtelen. Az ilyen elformátlanodott körmű állat, mint a 3. ábra mutatja, lába állásában is meghibásodik, térdessé lesz, amit aztán már a köröm utólagos faragásával, igazításával se lehet többé egészen jóvá tenni.

2. ábra.

Mind e bajnak elejét vehetjük a körömök egyéb gondozása mellett azzal, hogy azokat időnkint megrovidítjuk, illetőleg túlnőni nem hagyjuk s erre a czélra eszközül rendszerint elégséges egy jó erős körmöző-olló, mely szerszámkereskedésekben kapható, egy oly olló, mely az erősebb kertész-kés-ollóhoz hasonlít, de annál még nagyobb, erősebb.

A körmözést magát, a gazda is végrehajthatja, csak arra kell ügyelnie, hogy a csülköt úgy faragja meg, hogy az érzékeny részeket meg ne sértse. Az

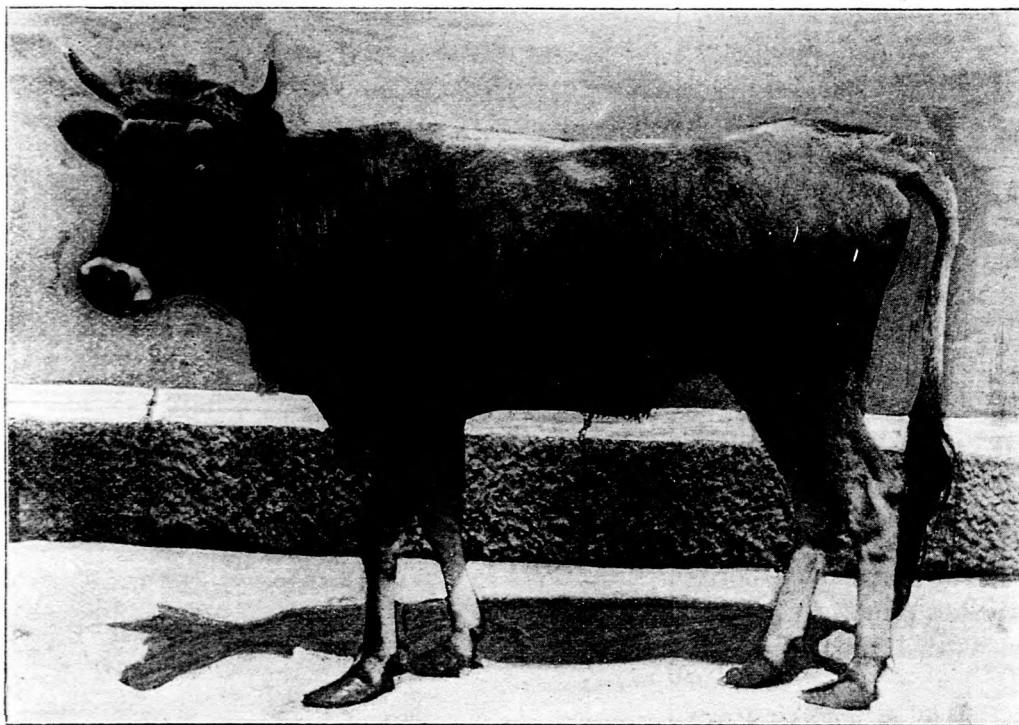
első ábrán a pontozott vonal mutatja a helyes megfaragást.

Ha a szarvasmarha hátulsó lábát felemelni nem engedné megfaragás végett, akkor azt felemelhetjük úgy, mint a 2. ábra mutatja, t. i. erős rudat helyezzünk el a csánkhajlásra s a rud két végét két emberrel megfogatva, emeltetjük és tartatjuk az állat lábát föl a körömollóval bánó ember elé.

A megrövidített körömök esetleg a közönséges lópata-késsel vagy az u. n. hántókéssel aztán még utána faraghatók, szépen kiformalhatók.

A tarlórépa termesztése.

A tarlórépa embernek s állatnak egyaránt táplálékát képezheti. Az ember fogyasztja nyersen és

3. ábra. Elformálódott körmű állat.

mint jóízű főzeléket besavanyítva; az állat kaphatja főzve, mosléknak higitva a disznó, felszeletelve, páczolva a szarvasmarha.

A tarlórépa termesztése körül legjobb eljárni a következőképen. Vetését buza, rozstarlóba vagy valamely üres táblába lehet eszközölni, ami még jobb, kevés féltrágyával.

Ha megadtuk a trágyát, körülbelül minden kilenez-tíz lépésnyire egy kupacot, ezt rendszeren elteregtetve felszántjuk, azután jól megfogasoljuk, hogy a talaj ne legyen igen hantos. Ezt követi a vetés, mely lehetőleg ritka legyen. Legjobb három ujjal elvetni.

A sűrű vetést a tarlórépa nem szereti, mert nem tud sem lombra, sem gumóra kifejlődni.

A tarlórépa vetési ideje július vége vagy augusztus 1—7-ig tart. Teljes kifejlődését október végével

nyeri, de kedvező ősz mellett, Lipót napjáig (nov. 15-ig) is a földben hagyható, de azután már okvetlen ki kell szedni. Ha rideg ősz mutatkozik, úgy előbb szedendő ki, szóval, hogy a fagyok ne ériék a földben. Ki lévén szedve és dus levélzetétől megtisztogatva, hosszú prizmákba lehet rakatni, legjobb másfél méter széles és 20 cm-re mélyített árkokban egy méter magasra felkupacoztatni, vékony réteg szalmát reáhintve, földdel vékonyan betakarni és 1—2 öltre szelelőkkel ellátni.

A tarlórépa, mint póttakarmány igen jó szolgálatot tesz s amellet, hogy jó erőben lévő földünket kihasználhatjuk, téli takarmányunkat megszaportja. Erdemes termelni, de csakis olyan földben, amely keveset érzi meg, hogy néha egy esztendőben két termést vettünk.

Vegyesek.

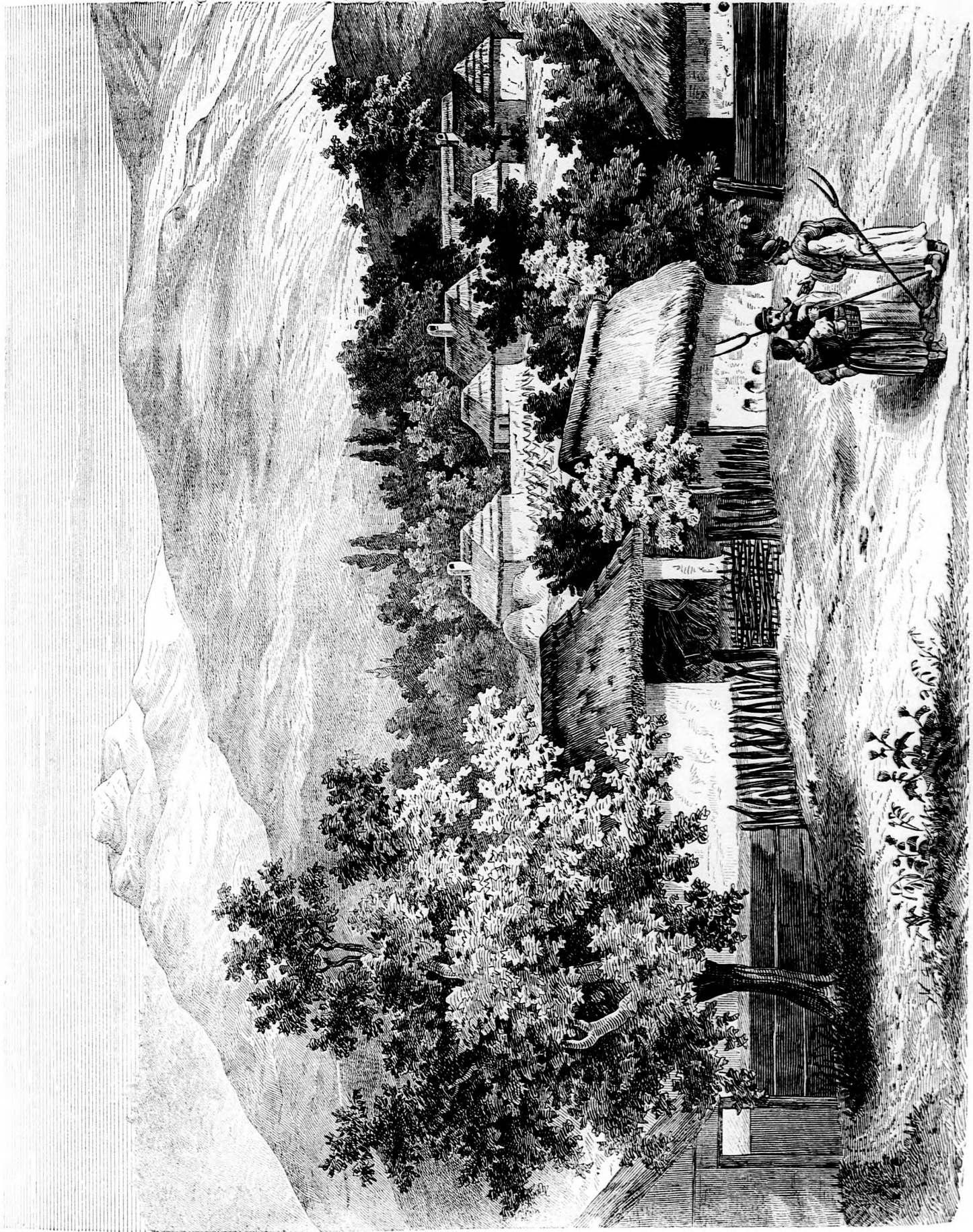
Az oltó készítése.

Minthogy a sajt izére s jóságára az oltónk minősége nagy befolyással van, az oltó előállítására nagy súlyt kell fektetnünk. Az oltó előállítására kéthetesnél fiatalabb s lehetőleg csak tejjel táplált borjunak gyomrát kell használni, mert mentől fiatalabb állat gyomrát használjuk, annál több erjesztőanyagot tartalmaz az. Oltót legezélszerűben úgy készíthetünk, hogy a borjogyomrot felfújva, a szabad levegőn megszárítjuk, a reátapadt zsírrészeket gondosan eltávolítjuk s kis darabkára elaprózzuk s súlyának megfelelően 5%-nyi konyhasót, kevés borsot adva hozzá, boreczetbe

beáztatjuk. A felázott tömeget gömbbé gyurjuk s 24 óráig szikkasztjuk, ezután annyi irót adunk hozzá, hogy kellőleg tapadjon, ekkor ökölnyi darabokká nyomkodjuk össze a darabokat mérsékelt meleg helyen 3—4 hétig feküdni hagyjuk, ezt követőleg gyengén megfűstöljük s további használatra elteszszük. Az így elkészített oltóanyagot oly módon használjuk, hogy az ökölnyi tömegeből egy darabkát letörünk s azt tiszta vízbe szobai hőmérsék szerint pállítjuk s az így kapott folyadékot ruhán átszűrve, a tejhez keverjük.

Magyar Thomas-salak. 17—20% összfosphors. ebből ca. 80% ezitromsavban oldható, 75% porfinom, 80 kgrammos ingyen zsákban legdlesőbban ajánl a kartellen kívül álló Satori-gyárak központi irodája: Budapest, IX., Dandár-utca 25.

F A L U V É G E N .

↔ MULATTATÓ. ↔

A miniszter ezüstforintja.

Írta: Hegedüs András.

Egyik kültelki elemi iskola záró vizsgáján voltam a minap.

A felvirágozott dobogó körül gyülekeztek össze az iskola atyái: vastag aranyláncos urak, egyik a környék tekintélyes hentese, vagy mészáros, legalább a természetéből ítélve ebből a fajtából való lehetett, a másik a híres Spenezér ur, többszörös háziur, nagyteknélyü városatya, közismert emberbarát stb. stb. Közöttük ült a városrész plébánosa fehér zsebkendőjével folyton törülgetve tulhízott nyakáról az izzadságot. Volt aztán rajtuk kívül egy sereg vendég, érdeklődő szülők, rokonok, a városrész majdnem minden osztálya képviselve volt itten.

Az ünneplő köntösbe bujtatott gyermekcsereg a padokban vegyes érzelmek közt nyüzsgött-bolygott, részben a bekövetkezendő szigorú nyilvános vizsgálat esélyeitől felizgulva, részben a tizhónapi tanulásra ráadás-ként következő szünidőre gondoltak és édes öröm töltötte be a gyermeki szíveket.

Az imádság után következett a vizsgálat érdemi része. A főtisztelendő ur sorra kérdezgetvén a megjelent díszes vendég hölgyeket és urakat, hogy felelésre szólithassa fel a nagyságos elnök ur kedves és tisztelt gyermekeiket.

Sorra feleltek ezután a felpiperézett boltosné buksi fiai, meg a »Hét oroszlán«-hoz címzett sarki vendéglős padból kinőtt kamasz fia.

A jelen volt vendégek arczizmain aztán tanulmányozgattam s következtettem, hogy no, most ennek, most annak a gyereke felel. Félrehúzódtam a vendégsornak a széles iskolakályháig húzódo falanksza végére. Mellettem töpörödött, kopottas, egyszerű gunyáju anyóka guggolt, türelmetlenül várván, míg fiaeskájára kerül a felelés sorrendje.

Ha valamelyik felszólított gyermek gyengén, akadozva felelt a feltett kérdésekre, halkán mosolyogva mondta a néni:

— Hogy tudja ezt az én Jancsim!

Üveges szürke szemeiből könnyek folytak örömeiben, hogy ime, hát mennyi gyerek akad itt, ki az ő Jancsiját ösmerekben tul nem szárnyalhatja, sőt közel sem éri. Boldogságtól áradozó két szemepárja a hátulsóelöltti padsorba szögeződött, ahol a Jancsi gyerek ült: vézna kis sápadt-arezu legényke, ki alig látszott ki az iskolapadból, csak fekete szemeinek éles tekintete csüggödt erősen az elnök ajkmozdulatain, hogy ugyan mikor is keríti már ő reá a sort. A főtisztelendő már mind végig járta a vendégkoszorút, még csak én és az anyóka voltunk hátra.

Odatippegett hozzánk is s az anyókat elkerülve, felém hajolt s a fülembé akart sugni.

— Hivassa fel a néninek a Jancsi

A KIS DIOGENES.

fiát! — mondám.

— No, Benkő János, mondjad el Magyarország történelmi nevezetességü helyeit! — mondta a tanító fanyar hanglejtéssel.

A Jancsi felállott, sápadt arezoeskája nekiperült, éles csengő hangján kezdte:

— Mohi puszta, Mohács, Világos...

A vendégek, az iskola atyái hegyezett fülekkel, megilletődéssel hallgatták az utolsó kis vizsgázót; az emberbarát városatya félhalkan mondta:

— Ez a kis penészféreg a legokosabb az egész között.

A tanító aztán újabb kérdéseket adott Jancsikának, aki az adott kérdésekre sebtibe mondta a bővített egyszerű és összetett mondatokat. Kicsi fekete szemei tűzben égtek, édes esengő szavai behatoltak a tágas iskolaterem zig-zugába. Az anyóka mellettem halkán zokogott örömeiben:

— Mégis utoljára hagyták az én Jancsimat, pedig, hogy tudja, ugy-e? Oh, a klinikai tanár ur is mondta mindig, akihez takarítani járok, hogy milyen eszes, okos fiu az én Jancsikám!

Ezután következett a jutalmak kiosztása. A tisztelendő ur, tanító ur, meg az iskola többi atyái összesugtak, rövid tanácskozás után az elnök kiosztotta a jutalmakat.

Diszes könyveket, értékes íróeszközöket kaptak a felpiperézett krajzlerné buksi gyerekei, meg a »Hét oroszlán« kamasz fia, ez-amaz, aszerint, mint amilyen sorrendben jönnek a befolyásosabb városrészi családok sarjai.

Jancsika, a kis penészvírág is részesült valamiben, szép előmenetele és kiváló szorgalma jutalmául — az elnök ur megdicsérte.

Oszlottak már szét a gyerekek szüleikkel, midőn egy őszbeesavarodott öreg ur került elő a háttérből:

— Benkő Jancsi, szerintem te tudsz legtöbbet a társaid közt többet érdemelsz a dicséretnél, no nézd, a közoktatási miniszter urtól hozom ezt az ezüstpénzt szorgalmad jutalmául.

Az iskola atyái, a tanító és tisztelendő urak fülig vörösödtek, nem ismerték fel a félrehuzódott tanácsos urat.

A Jancsika sirt örömeiben, nemkülönben a mellettem álldogáló kopottas ruhájú néni, a nagyanya is, ki engedelmet kért a tanácsos urtól, hogy kalapot vehessen az ezüstforinton a Jancsikának, mert biz' nincs neki, hajadon fővel járt esőben-szélben az iskolába.

***

Az a hibája ennek az én egyszerű történetemnek, hogy nem felezifrázott, soha meg nem történt mese: hanem igaz valóság, megtörtént dolog, amire tanuim lehetnek a fülig vörösödött városatyák.

Az iskolaelőtti kövezeten végigeszozogott az anyóka a Jancsikájával, utcáról-utczára kísértem őket, hogy észre ne vegyenek, mignem eltűntek egy kalapkereskedésben, hogy a miniszter forintján kalapot vegyenek.

Mikor eltűntek a szemem elől, elgondolkoztam azon, hogy milyen szellemi vagyonnak vetné meg alapját a közoktatási miniszter, ha nagyon sok iskolába küldene ezüstpénzt az olyan fogyatékos ruhájú Jancsi-gyerekek szorgalmának jutalmául, kiket az iskola atyái *mellőznek* vagy észre sem vesznek.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

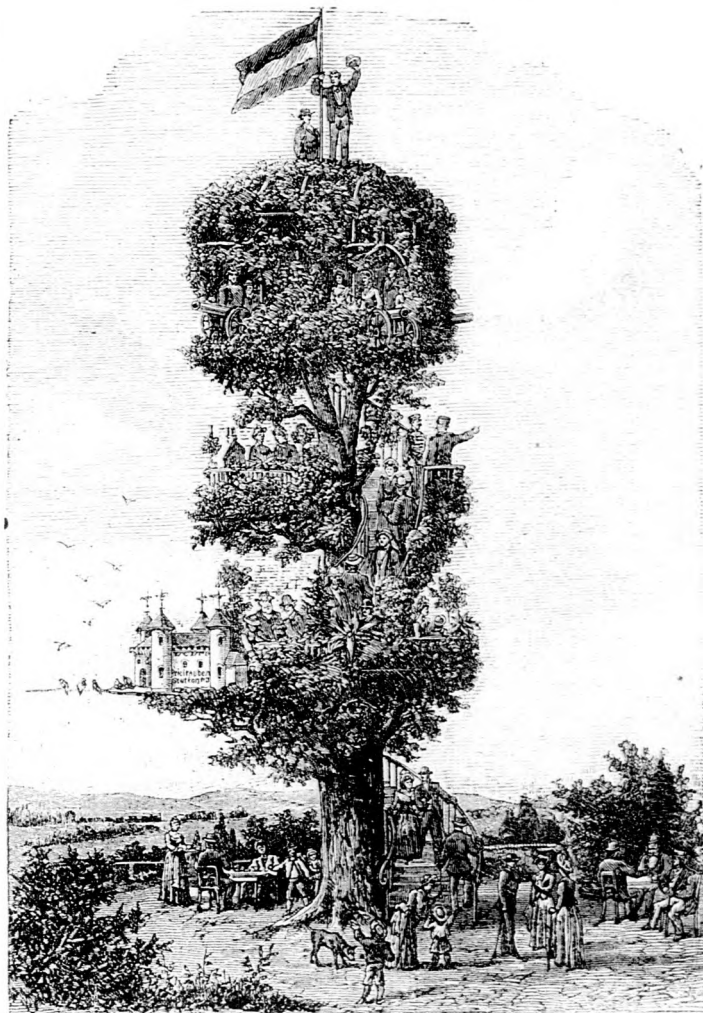
— REGÉNY. —

(28. Folytatás.)

Írta: **Péterfi Tamás**

És újra csak magában dudorászva folytatta dalolását a „flore mundra“, sőt a pataktól is eltávozott, annélkül, hogy megszólította volna Esztert. A dal szövegét pedig tudta, hogy nem érti meg őrajta kívül senki.

Eszter aggódva indult a kastély felé. Tehát Izra

Az Ohiói csodafa.

nem fog megérkezni ma este a felmentő honvédekkel. Ez nagy baj! . . .

Óvatosan, ruháját fölszedve folytatta utját a kastély felé. A láрма mindig távolabb halatszott, nemesak azért mert ő ment, hanem mivel a fölkelők csapatja is visszafelé tartott a faluba. Ekkor teljesen megértette a „flore mundra“ dalának szövegét, s annak jelentését. Az oláhok visszavonulnak és csak tízóra után jönnek át ismét a patakon, akkortámadják meg a Bárdy-kastélyt valóban.

A rövid ut majdnem egy félórát tartott Eszternek az óvatos lépkedés miatt, azután szerencsésen megérkezett, nem történt semmi baj a röppentyű-hálózaton keresztül.

Bárdyné figyelmesen nézte az irányt, honnan Esztert várták és legegőbb észre is vette a közeledőt.

— Te vagy Eszter? — hallatszott le az urnó hangja a sötét ablakok egyikéből.

— Jövök édes!

— Oh, hogy vártalak! Miért késtél?
 — Talán féltettél Irma? . . .
 — De nagyon! Csak nem ért valami baleset tégedet? — kérdezte az urnő remegő hangon.
 — Baleset? Ugyan mi? hiszen ugy fel vagyok fegyverkezve, mint egy oláh hadsereg. Az ajtót bezártad! — figyelmeztette a székely leány, ki nem tudott bejönni a kastély kertrenyiló nagy tölgy ajtóján.
 — Nyitom már! — és feltárta a nehéz vasalt ajtószárnyat Eszter előtt.
 — Tíz óráig nyugodtan lehetünk! — kezdte megnyugtató jelentését Eszter, amint belépett. — A lázadók az első támadás után visszavonultak a faluba. Az első próba rosszul sült el, amit velem tettek. Hanem a másodiknál ugyan ti is ottlegyetek!
 — Addig itt lesznek a honvédek! — vigasztalta Bárdy és átment a megnyugtató jelentésre a lámpa után a szomszéd szobába.
 Eszter még hallgatott a jelentésének szomorubb feléről.
 — Az Istenért Eszter? — esodálkozott Bárdy — ez a sok fegyver mind nálad volt amíg járkáltál? — s a kezében kihozott lámpával megvilágítja a székely leányt.
 — Én csak ennyit vittem, de többet is elbírok, ha szükség!
 — Egy kis tábornak való fölszerelés!
 — Teljes védelembe kell helyezkednünk. Éppen ezért kiadom a parancsokat az előkészülethez jó előre. Tíz órára előszedünk minden fegyvert és lehordjuk azokat a kertbe, hol a röppentyű-hálózat mögött védeni fogjuk magunkat, amíg csak bírjuk.
 — Ugyan minek tennők? . . .
 — Mert rá vagyunk kényszerülve.
 — És a honvédek?
 — A segélyre ne várj Ákos! . . . Nem fog az ma jönni!
 — Mit mondasz? . . .
 — Azt, hogy sem Balog Izra, sem a honvédek ma nem fognak megérkezni!
 — Miért? . . .
 — Harezban állanak a lázadókkal tőlünk távol és nem jöhetnek ma . . .
 — Ki hozta a hírt?
 — A „flore mundra“.
 — Szent Isten! Ne hagyj el! — sóhajtott Bárdyné.
 — Beszéltél Flórával? — kérdezte Bárdy.
 — Távolról értesített, de amiket mondott, az bizonyos, hogy úgy van.
 — Segély nélkül!? . . . — Magunkra hagyatva?! . . . sóhajtott Bárdyné.
 — Erős a kastély fala, — nyugtatta meg Bárdy.
 — Oh, Ákos! . . .
 — Es te bíztál a segélyben? — kérdezte komoly hangon Eszter Bárdynétől.
 — Abban volt minden reményem . . .
 — Lásd én nem bíztam, de nem is számítottam rá! Azért minden intézkedésem arra mutat, amit mondok. Ugy intéztem a védekezést, mintha saját erőnkre lennének utalva és a támadást egymagam vertem vissza először. A malmot ott a szemeik előtt borítottam lángba, de úgy, hogy egynehány vérszomjas oláh otthagyták a szemevilágát! . . . Azzal is kevesebb!! A hidat nem bírtam elég pontosan kiszámítani. Nem olt a fölrobbanás alkalmával, de mindamellelt meg volt a kívánt siker. Ott repült a levegőbe az orruk előtt. Ebből láthatták ébrenlétünket! Láthatták, hogy van

erő a kezeinkben és az eszközöket tudjuk hol kell alkalmazni. A mai napra még igen sok van hátra. Az ami elmúlt, csak a kezdet volt. Ha te is kezdesz remegni édes Irma, akkor szépen állunk! Különben nekem mindegy! Én egymagam is kiállok újra az összes lázadókkal szembe!!

Bárdynak véghetetlenül tetszett a bátor székely leány beszéde, buzdítása, és gyönyörködésére még inkább tüzelni akarta.

— Csak nem képezed Eszter, hogy nőm harcolni álljon?! . . . — kezdte nejt kimélni, de ezáltal csak Esztert lelkesítette.

— Azt sem hiszem, hogy összekulesolt kezekkel odaboruljon a világ moeszkai elé kegyelemért!? — folytatta fenhargon Eszter. Nincs más választás, mint a harez! Küzdelemmel védelmezzük magunkat. Vagy elbukunk, vagy diésőség lesz! Ha Isten velünk: még győzhetünk is a rendetlen csorda fölött. De én összedugott kezekkel nem várom be a vést. A tízórai rohamra van negyven fegyver, az negyven lövés! Ha csak kettővel találtam: felényire meg van fizetve a halálom.

— Édes Eszter az igen szép, de én most éhes vagyok. Irma! — szólt nejéhez Bárdy, — a vacsorát add fel, már ami van, mert üres hassal nem lehet nagy dologhoz fogni.

Bárdyné távozott, a férfi pedig tovább hallgatta a heves, harczias székely leányt, de közbe nem szólott többé.

Hideg sült került az asztalra.

Eszter bort is kért utána s olyan jóízűen evett, hogy Bárdyék is megkivánták tőle.

Közbe bort is töltött a székely leány, de kijelentette:

— Egyedül nem iszom! Nem vagyok szász, hogy magamnak éljek. Csak úgy esik jól, ha kocziint-hatok valakivel.

Az ur és urnő engedtek a felhívásnak. Hja, a szükség egyenlőkké teszi az embereket, a nyomorban a veszélyben ha közös, mindenki együtt érez. A poharakat szintén megizlelték, de kevesett ittak.

Eszter alig falt egy-kettőt, újra megtöltötte a poharakat.

— Mikor a hazáról van szó, nem szeretem a szomorú, esüggedő arcokat! Nálunk Háromszéken több tűz van egy asszonyban, mint máshol egy férfiban! . . .

— Ez nekem szól Eszter? — kérdezte Bárdy esendesen és nyugodtan. Titokban pedig kimondhatatlanul jól esett a székely leány magavisetete, szava.

— Személyeskedni nem szeretek! — kezdte Eszter, — de aki a hazáját igazán szereti, az fenékgig üríti poharát a szabadságért!

A főlemelt poharak összeesendültek. Kiitta mind a három az utolsó csöppig.

— Az oláhok támadtak és támadnak. Az első próbát kiállottuk, hátra van még a második, — beszélt Eszter, amint letette az üres poharat. — Ebben a másodikban kell, hogy bátrak legyünk! Itt kell megmutatnunk, hogy mit tud a magyar, legyen férfi bár, vagy nő! Én előre megyek oláhot löni és ki fog követni? . . .

XII. FEJEZET.

„Flore mundra“.

Bárdy és Bárdyné felelni akartak Eszter kérdésére, de megelőzte őket valaki.

— Flóra fog követni! — hallatszott be egy esengő hang a kert felől nyitva hagyott ablakon.

— Jöjj be kedves! — kiáltott Eszter örömmel, és fölugrott az asztaltól, hogy eléje menjen.

Nem lehet bemeni! — szólt vissza Flóra.

— Miért te szép virág?

— Egy katonát látok itt! . . .

Eszter az balakhoz szaladt, hogy azt a katonát megtekintse. Bárdy és neje szintén édes reménnyel telve siettek az ablak felé az újdonság megtekintésére.

A kastély tölgy ajtója előtt csakugyan ott sétált egy katona föl és le. Fegyver volt a vállán, csákó a fejében.

Az öröm leírhatatlan volt az ur és urnő között.

— Irma édes! — szólt Eszter — hívjuk be ezt a vitéz urat.

— Lehetséges? . . . valóban megjöttek volna a honvédek? . . . — kérdezte örömmel Bárdyné.

— Nem lehet tudni mi történhetett! Menjünk eléje! — biztatta Eszter komolyan, pedig ő már tudta hányadán áll a dolog.

Fölnyitották a tölgyajtó egyik szárnyát. Bárdy a lámpást tartá és a legjobbat remélte megtudhatni a katonától, aki csak honvéd lehet.

— Ne hívassa magát vitéz ur! — szolítja meg Bárdy — tessék bejönni!

A derék honvéd katona tisztelegve lépett be és Eszter elmosolyodott, mert az első pillanatra fölismerte a honvéd ruhában Flórát. Hogy el ne árulja még az örvendezők előtt a dolgot, kiszólt az ajtón.

— Flóra édes! te is bejöhetsz! A katona bácsi már itt van! — hívogatta a senkit.

— Honnan jön vitéz ur? — tudakolta Bárdy a honvédtől s letette a lámpát az asztalra, mialatt fölsem tekintett a honvéd arcára, vagy talán a kezében tartott lámpa fényétől nem láthatta azt, hogy föl nem ismerte az első pillanatra.

— A Hárhulla Péter táborából érkeztem, felelt tisztelegve a „flore mundra“.

— Flóra!? — csodálkozott Bárdyné.

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

A kis Diogenes. Kétezedéves történet és még ma is emlegetik az emberek Diogenest, a híres görög bölcsöt, aki csupán azt tette, ami észszerű. Így például ruhát nem viselt, csak egy köppenyt, az evéshez semmiféle eszközt nem használt, sőt lakóházba se lépett be, hanem egy üres hordóba húzta meg magát agg koráig. Bölcseségének híre fenn maradt és alig van olvasott ember, aki ne olvasta, vagy ne hallotta volna Diogenesről azt az esetet, mikor napfényes nappal egy lámpással indult meg. Kérdezték, hogy mit keres és ő azt felelte, hogy »embert keresek«. — Ha tudjuk, hogy ez az eset egy teljesen romlott erkölcsű nép között történt, az emberek fajtalanágának idejében, akkor megérthessük a bölcs mondást. Látott a bölcs minden rosszat, de embert nem látott, mert azok kiforgatták önmagukat emberi formájukból. Hiszen ma is így van ez nagy részben. A kis Janesi pedig meghallotta a régi-régi Diogenes-történetét és ime beült a hordóba, mint a híres görög bölcs, csak hogy Janesika nem embert keres ám, hanem hős árnyas helyet ebben a nagy melegben.

Falu végen. Melegen süt a nap, munkaideje van. Az alföldi tájakon már részben lejárt az aratás, míg a hegyes vidéken csak ezután gondolnak arra. Két-

három héttel később pendül meg a sarló, kasza a bérczek között. Most foly a szénacsinálás legjavában. Mai képünkön egy szép hegyes vidéket mutatunk be a felföldről, amint a falu végen található szénagyűjtők megállanak egy szóra. A falu végétől fennebb árnyasfák között elzavart házikók látszanak. Azokon túl dombok, hegyek és a fellegekben uszkáló bérczek elmosódott képe tűnik fel a homály ködében. Ilyen a falu képe a felvidéken, a bérczek között nyárban.

Az Ohioi csodafa. Az amerikaiak mindenben furcsák, leleményesek, hiszen vagyunk nálunk is olyan nagy fa, mint Ohio államban, Amerikában, hanem nálunk nem készítenek vendégfogadót rája. Tessék csak megnézni, hogy mit nem csinál az amerikai. A fára pompás lépcsőt épít, erős karfákkal, sőt asztalt is terített rajta ahová lehetett, mert szép kilátás esik onnan a vidékre. Az építés sokba került, de kifizetődik, mert az emberek szeretnek a fára mászni, azért, hogy az valami új, valami különleges és ott drágább is az étel-ital. A csodafa berendezése, beépítése valóban bámulni való és nem hiában nevezték el csodafának.

Lépő-rejtvény.

hő.	tá-	gi-	*Fel-
ra,	fel-	hő	Har-
tét	ső-	a	száll

A lépő-rejtvénynél csak egyik kockából a másikban szabad lépni. A kezdés *-gal van jelölve.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő július hó 14

A „Független Ujság“ 26. számában közölt talány megejtése

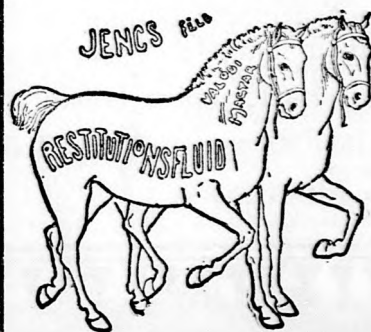
Ernö.

Helyesen fejtették meg: Bánkövy Annuska, Oláh Sarolta, Bánkövy Erzsike, Gulner Mihály, Tóth Károly, Zsengeller Kálmán, Várady Menyhért, ifj. Szathmány Sándor, Abonyi kath. munkás-egylet.

A sorshuzásnál Tóth Károly ev. ref. tanító neve jött ki (Valkonya) elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás »Közös sors« című eredeti székelly regényét küldöttük meg.

JENCSE-féle

Magyar Restitutions-Fluid lovak és szarvasmarháknak.

JENCSE VILMOS gyógy-szerész
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. sz.
Főraktár:

Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszer-tára
Budapest, VI., Váci-körút 17,

Hol a ló vagy szarvasmarha állandóan használatban van, e szer nélkülözhetetlen. Rendszeresen használva az állat **izomerejét fokozza, kitarlóva, erőssé teszi**; meggyógyítja a lábak **merev benu-lását, az intágulást** s az ugynevezett pókosodást.

— Ára 2 korona. —

LEVELES-SZEKRÉNY.

D. L. urnak. „Kis-Székegy pusztulása” regény megjelent könyvalakban is, megrendelheti portómentes küldéssel 1 korona 20 fillérért (60 kr.) Péterfy Tamás, Budapest, IX. Köztelek. — **F. S.** urnak. Kátrányos fedőlemezt *Biehn János* kátránylemez-gyárából szerezhet be Bpest, IX. Ferencz-körút 46. 1 négyszög-méternek az ára kb. 48 kr. — **M. Gy.** urnak. Olyan törvényről, amely más birtokos szomszédságában viharágyuk felállítását tiltaná, nem tudunk. Azt felállíthatja a maga területén bárki. A viharágyukat legjobb egymástól 700—800 méter távolságra felállítani. Viharágyut a Farkas-Faragó-félt, beszerezheti a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, a honnan a felállítás és a viharágyu mikénti kezeléséhez bő utasítást is kap. — **M. J.** urnak, B—ó. Új lenesét, hogy abba a zsuzsok bele ne essen, megoltalmazza úgy, ha zsuzsokmentes, tiszta helyiségbe (magtár, kamara) teszi. Mielőtt azonban oda öntené, jó lesz a helyiséget alaposan kitisztogatni. — **Sorsjegyekről.** H o c k Mihály. Sorsjegyei nem nyertek.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1901. július 6-án.

Sabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 16:40—16:70 K. *Rozs* 13:60 K-tól 13:80 K-ig. *Arpa* 12:80 K-tól 14:40 K-ig, jobb minőségű 16:20 K-tól 18:50 K-ig. *Zab* 16:00 K. *Tengeri* 10:70 K. **Liszi** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25:60	24:60	23:60	22:60	22:00	21:40	20:30	19:20	11:00

Buzakorpa finom 9:40 K, durva 9:50 K.
Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 30—32 K, aprószemű 32—34 K, *tarka* 24—26 K, *lencse* 24—36 K, *borsó* héjas 18—36 K, *lóhere* 136—160 K, *lucerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—560 fillér, muhar 600—620 fillér, zsupszalma 280—300 fillér, alomszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 35—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 90—91 filér, 280—300 kg.-mos 88—90 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 86—88 fillér, szerb 84—86 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 58—64—, középminőségű 54—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 44—64:00, magyar tehén középminőségű 42—62:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—63:00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—62—, kivétel —, középminőségű 50—55—, szerbiai bika 46—66—, szerbia bivaly 34—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 76—92 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:80—4:00 K, csirke 1:40—2:30 K, kappan hizott 5:40 K.—7:60 K. Rucza 4:50—6:00 K. Lud hizott 13—18 K. Pulyka sovány 6—7 K.

Tojás alföldi 50—52 K, erdélyi 57—59 K, ládánként. Tea, tojás 100 drb 2:50—3:00 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:00—2:20, tejföl 64—80 fillér literenként, főzővaj 1:60—1:70 K, tehénturó 10—12 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 12:00—16:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 12—16—, zeller 100 drb 4:00—9:00, karalábé 1:80—2:60, vöröshagyma 100 kötés 00—drb 2:00 q 12—14—, foghagyma 40—60—, vörösrépa 100 00—, 1—1:60, fehérrépa, fejeskáposzta 00—00—, kelkáposzta 100 drb 2:00—6:00, vöröskáposzta 00—00—, fejessaláta 1:20—1:70, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsá 1 q 3:50—3:60, sárga 3:60—4:00.

186/szv. 1901. szám.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur rendelkezése folytán a nagykőrösi, verseczi, békéscsabai, bajai és dorosmai m. kir. méntelep osztály részére 1901. november 1-től 1902. október hó 31-ig szükségelendő

kenyér, zab, széna, esetleg muhar, ágy- és alomszalma, kőolaj és keménytüzifa szállításának biztosítása végett

1901. augusztus 27-én délután 1 órakor

alulírt parancsnokságnál írásbeli zárt ajánlati **árlejtés** fog tartatni. A közelebbi feltételek a nyilvános helyeken kifüggesztett hirdetményekből kivehetők, vagy pedig alulírt parancsnokságnál, valamint a fentnevezett méntelep-osztályoknál megtekintethetők, a honnan a föltételeket tartalmazó hirdetmény felhívásra megküldelik.

Nagy-Kőrös, 1901. június hóban.

Nagykőrösi magy. kir. állami méntelep parancsnokság.

1901. Temesvári kiállítás. 1 arany-, 2 ezüst-, 1 bronzérem.
1901. Marosvásárhely, ekebemutató. 6 díszokmány és 1 érem.

Nyári évad.

Alakult 1856.

K Ü H N E E.

Nyári évad.

Alakult 1856.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA MOSONBAN.

AJÁNLJA:

Legjobb kézi és lókapálókat } répa, burgonya és kukoricza
Töltőgetőket } megmivvelésre.

Osborne-féle hirneves fűkaszálókat, aratógépeket és kéve-
kötőket. Szénagereblyéket, járgányos cséplőkészleteket,
rostákat, konkolyozókat.

FŐRAKTÁR:

Budapesten VI. ker., Váci-körút 57/a. sz.

Legujabb árjegyzék kívánatra ingyen.

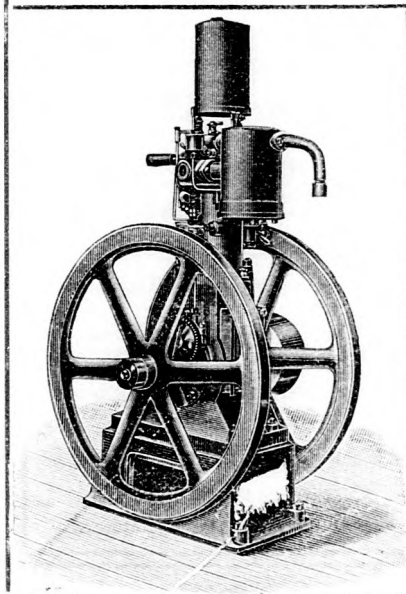
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv. társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki szabadalma).
adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.

Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

1900. évi forgalom 26000 zsák

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség

figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek első sorozata folyó évi július 3., 4.,
5. és 6-án tartatik meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

McCORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY

(Chicago-i aratógépgyár.)

Kéveköti aratógép

Fűkaszológép

Köszörükészülék

„Daisy” marokrakó aratógép

Szénagyűjtő gereblye és

Kéveköti fonál

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta

s árainkat nem kérdezte!

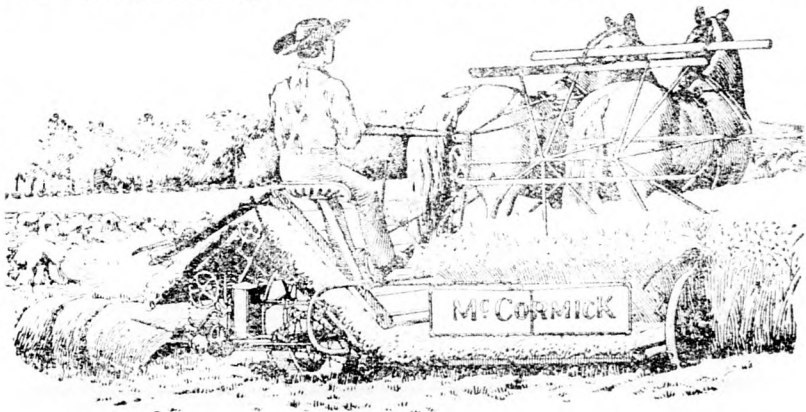
Olesó tartalékreszek óriási raktára.

Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN igazgató

Budapest, V., Váci-ut 30.

GRAND PRIX

PARIS 1900-ban.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legököltebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: ..... 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben ..... 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokra minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)
vezető PFAUHAUSER & Co.
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* BUDAPEST *
V., Báthory-utca 4. szám.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Glichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Szuperfoszfátot,

kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,

Kovasavas-kálit,

(dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot, Kainitot,

40%-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.